

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO	KOMUNA E VUŠTRRISË - OPŠTINA VUČITRN
01 Nr. / Br.	328/19
Nr. i fq. / Br. st.	- 7 -
Datum / Datum	27. 11. 2019
VUČITRN, KOMUNA VUŠTRRI	

Republika e Kosovës
Republika Kosova

Komuna Vushtrri
Opština Vučitrn

**PRAVILNIK
(SOV) BR.03/2019 O OSTVARIVANJU PRAVA, ZAŠTITI I SPREČAVANJU
TEŠKIH RADOVA ZA DECU**

Vučitrn , novembar 2019 god,

Skupština Opštine Vučitrn na osnovu odredaba člana 11, član 12 pragraf 12.2, tačka "c" i člana 17 tačka "s" Zakona br.03/L-040 o Lokalnoj Samoupravi ("Službeni list Republike Kosova " br.28 /2008), i člana 41, paragraf 41.2 tačka "c" Statuta Opštine Vučitrn,kao i Konvencije o Pravima deteta,na održanom sastanku dana **27 novembra 2019** god usvojio je :

**PRAVILNIK
OSTVARIVANJU PRAVA, ZAŠTITI I SPREČAVANJU TEŠKIH RADOVA
ZA DECU**

Član 1

Cilj

- 1.Cilj ovog Pravilnika je određivanje mera o ostvarivanju prava, zaštiti i sprečavanju teških radova za decu u Opštini Vučitrn.
2. Takođe ovaj pravilnik ima cilj i određivanje , sprečavanje i eliminisanje teških radova za decu .

**Član 2
Delokrug rada**

Odredbe ovog Pravilnika primenjuju se sama za kategoriju deteta , koji žive i deluju na teritoriji Opštine Vučitrn .

**Član 3
Definisanja**

Na ovom pravilniku izrazi imaju ova smisla :

- 1."**Dijete**" podrazumeva svako lice od rođenja do starosti do 18 godina .
- 2."**Ugroženo dijete**" podrazumeva dijete čija su prava prema ovoj uredbi uskraćena ili povređena .
- 3."**Zaštiti dece**" podrazumeva sprečavanje nasilja , zlostavljanja , eksploracije i zanemarivanje dece,otmice, seksualnu eksploraciju, trgovinu, dečiji rad i tradicionalne štetne prakse (rani brakovi).
4. "**Opasni poslovi za decu**" , podrazumeva rad koji može rezultirati smrču, manjim i teškim ozledama , do vitanih organima .
5. "**Prisilni rad**" , podrazumeva rad ili usluge koja se zahtevaju od deteta , pod pretnjom kazne, protiv njegove volje.
- 6." **Težak rad** ", podrazumeva svaki fizički rad koji oštećuje zdravlje deteta,rizikuje oštećenje vitalnih organa i život deteta .
- 7."**Rad dozvoljen za decu**" ,popdrazumeva učešće deteta u ekonomskim aktivnostima koja nisu štetna i opasna za razvijanje i zdravlje deteta.

8. "Intenzivna nega " podrazumeva koncept porodičnog pristupa kratkoročnom i dugoročnom zbrinjavanju napuštene dece koja su izgubila roditeljsku negu .
9. "Koordinacioni mehanizam " , podrazumeva opštinski koordinirani mehanizam koji odlučuje prioritet i koordinira rad i aktivnosti sa nadležnim organima opštine preko sprovođenja ovog pravilnika .
10. " GCPM " , podrazumeva Glavni Centar Porodične Medicine .
11. " CPM " , podrazumeva Centar Porodične Medicine .
12. "APM" , podrazumeva Ambulante Porodične Medicine .

Član 4 **Opšti principi za prava deteta**

- 1.Odredbe ovog pravilnika zasnavaju se na principima Konvente o Pravima Deteta , koja su :
 - 1.1. **Ne diskriminacija** – podrazumeva da sva deca unutar zakonodavstva na snazi,uživaju jednaka prava, bez obzira na radu, boju , pol, veru , etničku pripadnost ,religiju, socijalnu, ekonomskog statusa deteta ,roditelja ili zakonskog staratelja.
 - 1.2. **Optimalni interesi deteta** – podrazumevaju situaciju u kojima prioritetne institucije uzimaju u obzir najbolje interese deteta.
 - 1.3. **Pravo na život i razvoj**- podrazumeva obezbeđivanje kavlitetnog života dece, ne samo fizički , mentalno, emocionalno ,socijalno , kulturno i institucionalno .
 - 1.4. **Pogledi deteta**- podrazumevaju slobdu deteta da izražava mišlenje o pitanjima koja su u vezi sa njima , kao i obavezu institucija da ih saslušaju i uzmu u obzir, uvek u skladu sa stepenom razvoja deteta.

Član 5 **Obaveze opštine u vezi poštovanja dečjih prava**

1. Opštinske Institucije Vučitrna su angažovani punoj primeni Konvencije o ostvarivanju prava deteta .
2. Opštinske institucije osiguravaju svako detetu ima dovoljno prostora za to :
 - 2.1 Doprinos opštinskim odlukama koja se bave pitanjima deteta :
 - 2.2 Osiguranje učešća zajednice i društvenog života :
 - 2.3 Obezbeđujuč glavne usluge kao što su : primarna zdravstvena zaštita, obrazovanje i alternativna zaštita .
 - 2.4 Omogućava organizaciju radionica koje se bave aspektima neophodne higijene i čistog okoliša :
 - 2.5 Nudila je zaštitu od eksploracije , nasilja , zlostavljanja, napornog i opasnog rada :
 - 2.6 Osiguranje rekreativne površine za razne aktivnosti ;
 - 2.7 Osiguranje učešće u kulturnim sportskim događajima :
 - 2.8 Pružanje pristupa u bilo kojoj usluzi potrebnoj za ostvarivanje njihovih prava .

Član 6 **Odgovornosti o realizaciji prava deteta**

1. Realizacija prava deteta je glavna odgovornost porodice i lokalnih institucija.
2. Opštinske institucije , koja sui nadležna u oblastu prava deteta, imaju zakonsku i socijalnu odgovornost o zaštiti i promovisanju prava deteta, kao i u sprečavanju i eliminisanju teških i opasnih radova.
3. Deca uživaju sva prava kao što su utvrđena prava na Konvenciju o Pravima deteta.
4. Deca su posebnna kategorija lica, koji zbog starosti , fizičkog razvoja intelektualnog i zrelosti moraju da realizuju , da bi osigurali njihova prava uz podršku odraslih .
5. Roditelji, porodice, staratelji i institucije lokalne vlade odgovorni su za realizaciju prava deteta , da bi osigurali očuvanje i posebnu negu ;
6. Odgovorne institucije o zaštiti i promovisanje prava deteta u opštini su :
 - 6.1 Skupština Opštine ;
 - 6.2 Predsednik Opštine ;
 - 6.3 Uprava za Obrazovanje;
 - 6.4 Uprava za Zdravstvo i Socijalno Stranje;
 - 6.5 Kancelarija za ljudska prava u opštini ;
 - 6.6 Centar za Socijalni Rad, pravne institucije ;
 - 6.7 Zdravstvene institucije GCPM,CPM,APM;
 - 6.8 Seoski odbori i urbana naselja;
 - 6.9 Lokalni odbor roditelja.

Član 7 **Zabranjeni radovi za decu**

- 1.U cilju sprečavanja opasnosti i očuvanja zdravlja deteta , su zabranjene ove vrste radova :
 - 1.1 Nočni rad za decu od 20:00 do 06: 00;
 - 1.2 Podizanje i nošenje velikih tereta preko 15 kg za muškarce , i preko 10 kg za žene ;
 - 1.3 Dečiji rad kojem je potrebna posebna ravnoteža;
 - 1.4 Dečiji rad pod zemljom, pod vodom , u zatvornim mestima u visini preko 2 m;
 - 1.5 Dečiji rad koji nanosi štetu svom zdravlju zbog izloženosti niskim i visokim temperaturama ili buci vibracijama ;
 - 1.6 Dečiji rad obuhvata , izloženost prema biološkim substancama, hemijske fizičke i toksične , koji predstavljaju rizik za njihovo zdravље, kao i rad teteta koja je izložena radijaciji ;

- 1.7 Dečiji rad na sektoru poljoprivrede , pčelarstva, stočarstva i šumarstva što uključuje rad pojoprivrednih mašina , prskanje sa pesticidima , teški fizički rad na poljima , sečenje drva i klanje klanje i prodaja životinja;
- 1.8 Rad na ulici gde su uključeni : nošenje robe ,podizanje hidrauličnih motornih vozila (važi samo za uzraste do 15 godina), prevoz robe robe kolicima, tražiti – prosjačenje.
- 1.9 Rad deteta u iskopu, sakupljanju i nošenju otpadaka;
- 1.10 Rad deteta u izvozu prirodnih resursa.

Član 8 **Praćenje rada dece**

U svrhu praćenja rada dece , koordinirani mehanizam vrši : identifikaciju, ocenjivanje, provlačenje, sprečavanje, verifikaciju i praćenje , na način sprečiti i eliminisati tečiti i eliminisati teške rade u skladu ovog pravilnika .

Član 9 **Rad i predanost izuzetno dozvoljeno**

Bilo koji plaćeni dečji rad , dobrovoljni rad, rad kao deo stručne prakse ili bilo koji angažmam deteta može biti dozvoljen samo pod redovnom nadzoru i nakon što se utvrde svi potencijalni rizici,i planiraju mere za kontrolu potencijalnih rizika koji bi mogli izložiti dete .

Član 10

Mehanizam koordinacije za provedbu prava i zaštitu deteta od teških rada

1. Predsednik Opštine, odlukom uspostavlja koordinirani mehanizam o zaštiti od teških rada i implementaciji o pravima deteta.
2. Mehanizam koordinacije postavlja prioritet i sisteme obezbeđenja kvaliteta za formiranje i pitanja i rešenja za decu, uključujući i budžetsko planiranje za implementaciju akcionog plana .
3. Mehanizam koordinacije sastavlja se od predstavnika opštinske institucije kao što su :
 - 3.1 Direktor Uprave Zdravstva i Socijalno Staranje, koji je rukovodilac ovog mehanizma;
 - 3.2 Direktor Uprave za Obrazovanje;
 - 3.3 Koordinator opštinske jedinice za ljudska prava ;
4. Mehanizam koordinacije ima ove nadležnosti i odgovornosti :
 - 4.1 Obezbeđuje koordinaciju politike, koja utiču kod dece ;
 - 4.2 Angažuje se da podzakonski akti na lokalnom nivou promovišu prava deteta;
 - 4.3 Obavlja periodične samoprocene ,koje rezultiraju određenim akcijama i politikama koja moraju implementirati od opštinske institucije ;
 - 4.4 Na peridičnog bazi vodi proces o izradi opštinske strategije i plana akcije za decu, kao i prati njihovo sprovođenje;
 - 4.5 Obavlja preporuku u vezi zaštite i promovisanju prava deteta;

5. Opštinska strategija i plan akcije o pravima deteta se usvajaju na Skupštini Opštine .
6. Mehanizam koordinacije definiše pokazatelju i podatke koja su u prednost opštine za decu i njihove interese.

Član 11 Lokalna vlast i prava deteta

- 1.Opština obavlja procenu uticanja politike , strategije, plana i programa o pravima deteta .
- 2.Mehanizam koordinacije vrši redovne procene u vezi uticanja lokalne vlasti za realizaciju prava deteta .

Član 12 Izveštavanje u vezi realizacije o pravima deteta

- 1.Predsedavajući mehanizma koordinacije izveštava Skupštini Opštine za rad i funkcionisanje mehanizama koordinacije .
2. Izveštavanje kao u paragrafu 1 ovog člana realizuje se na periodičnoj bazi .
3. Opština koristi izveštaje na efektivni način za razvijanje politika, opštinske strategije, akcione planove i budžet o pravima deteta .

Član 13 Budžetiranje za implementaciju prava deteta i spreečavanje od teških radova

Skupština Opštine na periodičnoj bazi odvaja finansijska sredstva (budžetiranje) za realizaciju aktivnosti i projekta koja se namenjuju deci .

Član 14 Promovisanje prava deteta

- 1.Opština preko mehanizma koordinacije preduzme konkretne mere za promovisanje i poštovanje prava deteta , kao i njihovu zaštitu od opasnih i teških radova.
2. Mere za promovisanje prava deteta se realizuju preko organiziranja obuke i stolova o pravima deteta , za rukovodioce i nadležne skužbenike opštine.
- 3.U cilju promovisanja prava deteta , opština stvori partnerstvo sa centralnim institucijama i organizacijama civilnog društva , omladinskim grupama i medije.

Član 15 Podrška i senzibilizacija opštinske institucije o pravima deteta

- 1.Opština grda partnerstvo sa organizacijama civilnog društva i drugim nezavisnim institucijama, u cilju podrške i promovisanja za prava deteta.
2. Opština podržava organizacije civilnog društva da razviju svoje kapacitete da bi uticali što više u oblastu realizacije o pravima dece.

3. Opština drži redovne komunikacije sa organizacijama civilnog društva i drugim nezavisnim institucijama, da bi obezbedili realan pregled o situaciji realizacije o pravima deteta .

4.Sa moto “ Deca su naš ponos “ opština organizuje manifestaciju nekoliko dana , posvećena promovisanju o pravima dece .

Član 16 Učešće deteta na javnom životu

1.Nadležne organizacije opštine stvore dovoljni prostor o prisustvu deca kao što sledi :

1.1 Omogučavanju osnivanja dečje skupštine , koja usvaja potrebne akte radi njenog funkcionisanja;

1.2 Omogučava učešće na organizovani način dece u raznim aktivnostima , koja se implementiraju od opštinske institucije;

1.3 Stvaranje mogućnosti za učešće dece u radnom okruženju u kancelarijama opštinske institucije .

Član 17 Postupci o sprovođenju ovog pravilnika

1.Mehanizam koordinacije monitoriše sprovođenje ovog pravilnika i izradi periodične izveštaje za nivo njenog sprovođenja.

2. Skupština opština razmatra i usvaja godišnji izveštaj mehanizma koordinacije za nivo sprovođenja i u slučaju neprovođenja , uzima odluke i izvadi preporuke da se osigura puna primena .

Član 18

Ovaj Pravilnik stupa na snazi petnaest (15) nakon registracije u Kancelariji protokola u Ministarstvo ta Administaciju Lokalne Vlasti i nakon objavljivanja na službenoj stranici Opštine Vučitn.

